

CORRIDOR – KÄYTÄVÄ KULTTUURISEEN MOSAIIKKIIN

Isto Turpeinen

”När börjar det bär? Jag bar väntat ett år.”

Johannes Lundberg (9 v.) ja Kristoffer Smedbo (11 v.)

Näyttämön reunalla istuvat pojat pyörittelevät pahlavaatikoita käsissään. Esitys alkaa millä hetkellä tahansa. Poikien takana rakennellaan muureja. Göteborgilainen Kristoffer toistaa kohta mielessään jo viikkoja tempoilleen kysymyksen 600 katsojalle. Odottaminen on ollut välillä raastavaa. Välillä on tuntunut siltä, että Kuopioon ei päästä ikinä.

Kesäkuun 17. päivänä 2009 Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalilla oli ensi-ilta, jossa esiintyi lähes 50 lasta ja nuorta. Esiintyjät olivat kaikkiaan kuudesta eri maasta. Suureen työryhmään kuului tanssijoita kaikista pohjoismaista sekä Liettuasta. Kyseessä ei ollut tanssikatselmus tai nuoren tanssin gaala vaan pitkän prosessin päätös: monikulttuurinen tanssiteos nimeltä Corridor.

Kuopio ja Keöja

Kuopio Tanssii ja Soi, pohjoismaiden suurin tanssifestivaali, juhli viime kesänä 40-vuotista taivaltaan. Jo yli 20 vuoden ajan festivaalin yhtenä ulottuvuutena on ollut tanssivien poikien leiri. Festivaali on muutoinkin pitkäjänteisesti vaalinut toiminnallista yhteyttä lapsiin ja nuoriin. Ohjelmistoa on rikastettu tanssikatselmuksin, Dance and the Child International – konferenssiin matkaavien lasten ja nuorten ryhmien esityksin sekä baletin erikoiskoulutusluokille järjestetyillä kursseilla. Tapahtuman pääohjelmistoon kuuluu vuosittain myös lapsille ja nuorille suunnattuja tanssiteoksia. Festivaalin taiteellinen johtaja Jorma Uotinen toivotti kansainvälisen nuorten tanssijoiden Corridor -tuotannon tervetulleeksi festivaalille saatesanoilla ”puheista on siirrytty tekoihin”.

Kuopion kansainvälinen tanssi-ilmapiiri on oivallinen paikka toteuttaa asiantuntijatapaamisia. Suurtuotanto Corridor oli osa kansanvälistä tanssialan ammattilaisten tapaamista nimeltään keöjaKuopio. Tapaaminen toteutettiin 15. – 17.6.2009, ja sen teemana olivat lapset ja nuoret. Tapahtuman pääjärjestäjä Tanssin Tiedotuskeskus halusi teeman näkyvän myös konkreettisena taiteellisena työskentelynä, mistä johtuen Corridor -projekti oli ollut alusta lähtien kiinteä osa keöjaKuopion kokonaisuutta.

Keöja – North European Dance Encounters on kuuden toimijan yhteistyöprojekti, joka koostuu vuosina 2008 – 2010 kuudessa maassa toteutettavista tanssialan tapaamisista. Kullakin kokoontumisella on oma teemansa ja ne sisältävät seminaareja, työpajoja ja esityksiä. Projektin pääjärjestäjänä toimii Dansens hus Kööpenhaminasta. Suomen Tanssin Tiedotuskeskuksen lisäksi yhteisjärjestäjinä ovat Lithuanian Dance Information Centre Vilnasta, Danseinformasjonen Oslost, Moderna Dansteatern Tukholmasta ja Iceland Dance Company Reykjavikista.

Lähtökohtana olivat tanssivat pojat

Suomen Tanssin tiedotuskeskus suunnitteli alusta lähtien nuorten tanssituotantoa keöjaKuopioon. Tämän tuotannon ja siihen liittyvän harjoitusleirin taiteellisena johtajana ensimmäisenä ajatuksenani oli luoda kokonaisuus, joka toisi yhteen jokaisesta osallistujamaasta kootun tanssivien poikien ryhmän. Ideani taustalla oli pitkäaikainen kokemukseni poikien tanssiopetuksesta ja suurista tanssituotannoista, joita olin toteuttanut Vantaan Tanssiopistossa. Olimme esiintyneet yli viisikymmenpäisen poikajoukon kanssa ympäri maailmaa, myös Kuopion festivaaleilla vuonna 2003. Lähestymistapaani poikien tanssin opettamiseen kutsun raakalautametodiksi. Visiönani oli, että keöjaKuopioon luotava teos rakennettaisiin käyttäen kyseistä työtapaa työskentelyn lähtökohtana.

Marraskuussa 2007 Tallinnassa oli keöjan kick-off -tapahtuma. Esittelin tanssin tiedotuskeskuksen väen

kanssa ideoitani. Samalla välitimme osallistujamaille kutsun kumppanikoreografien ja tanssiryhmien saamiseksi mukaan tuotantoon. Idean ja tuotannon vastaanotto oli positiivinen, joskin samalla epäilevä. Mistä tanssivien poikien ryhmät löytyisivät? Loppujen lopuksi tehtävä osoittautuikin joiltakin osin mahdottomaksi, ja päätimme luopua ajatuksestamme ryhmistä, joissa olisi vain poikia. Toisaalta budjettisistä ryhmien koko rajoitettiin kahdeksaan tanssijaan maata kohden. Lopulta Corridorissa esiintyi 44 tanssijaa, ja mukana oli yhtä paljon poikia ja tyttöjä. Pelkkä poikaryhmä tuli Tanskasta Århusista ja pelkkä tyttöryhmä Liettuasta Kaunasista. Muut olivat sekaryhmiä. Suomalaisien osalta päädyttiin myös sekaryhmään vaikka aluksi olin ajatellut vantaalaista poikaryhmää. Ratkaisu näin jälkikäteen ajatellen oli oikea. Nuorten verkottumisen, yhdessäolon niin harjoituksissa ja vapaa-aikana sekä tapahtuman jälkeisten kontaktien kannalta oli hyvä, että molemmat sukupuolet olivat teoksessa mukana.

Yhteistä on erilaisuus

Keöja -sana on islantia ja tarkoittaa ketjua. Sana liitetään myös edelleen tanssittuihin vanhoihin pohjoismaisiin ketjutansseihin. Corridor on taas englantia ja tarkoittaa käytävää tai yhdyskäytävää. Ruotsiksi käytävä on korridor. Corridor -sana tanssiteoksen nimenä ilmentää eräänlaista välitilaa ja liikkuvuutta ihmisten sekä asioiden välillä. Teoksen katsojat kuten koreografit ja tanssijat ovat eräänlaisella käytävällä, josta aukeaa ovia erilaisiin kulttuureihin. Kulttuurilla tässä tarkoitetaan laajasti elämää koskevaa sosiaalista ympäristöä, jossa julkinen ja yksityinen, kollektiivinen ja yksilöllinen kohtaavat. Näitä kohtaamisia tulkittiin teoksessa tanssin kautta. Teoksen kansalliset osuudet kuvasivat tanssin kautta ryhmän omia lähtökohtia. Tanssin kautta heijasteltiin nuorten oman maan tilannetta, oman elämän näkökulmia ja itse tanssin tekemisen erilaisia tapoja. Tanssi myös keräsi osallistajat yhteiselle käytävälle.

"Haijakatsiigaa humpappaa... Vähän enemmän oikealle... turn right, please, a little bit more... mera, mera... till höger... Vem är där bakom... "seinä" ruotsiksi... väggen...? Giedre? How do you say "right" in Lithuanian? What? Once again? Voi ei, mä en opi tätä... Giedre and Lithuanina girls, you must have a short language session with me...ba, ba, ... What you are laughing at?"

Corridor oli prosessina monella tapaa sosiaalinen ja kulttuurinen tapahtuma. Prosessin yhdessä päätepiteessä, Kuopion ensi-illassa, välittyi lähtökohtien ja tanssinäkemyksen moninaisuus. Tästä konkreettisena osoituksena olivat puhutut äidinkielet. Jokaisella ryhmällä oli oma äidinkielenensä. Tämän lisäksi ryhmien sisällä oli yksilöitä, joilla on oma kielellinen identiteetti. Yhteisissä tilaisuuksissa ja harjoituksissa kuultiin lähes kymmentä eri kieltä. Tämä lähtökohta saattaisi tuntua yhteistyön kannalta ongelmalliselta. Varsinkin kaikkia koskevissa yhteisharjoituksissa verbaalisuus jakaantui ja haarautui suomen, englannin ja ruotsin kautta mm. islanniksi ja liettuaksi. Tanssitaiteen nonverbaalisuus ei poista sitä tosiasiaa, että tanssijoiden kohtaamisissa ymmärrykseen ja merkitysten välittämiseen tarvitaan myös kielellistä ilmaisua. Kieli liittyy kehollisuuteen ja kehollisuus liittyy kieleen. Corridorin näyttämöllepanon yhtenä kiinnekohtana oli kuulla osallistujamaiden kieltä puhuttuna. Tämän ratkaisun merkitys omasta näkökulmastani on siinä, että pienet, kuulijoille vieraat puheenparret osoittavat tietynlaista toivoa kansojen sekä varsinkin lasten ja nuorten välisestä kyvystä toimia yhdessä.

Tältä osin viittaan filosofi Hannah Arendt'in (1906 – 1975) näkemykseen elämästä, jolla hän hakee oikeutta ihmiselämän erikoislaadulle. Hänen mukaansa ihmisiä yhdistää samanlaisuus, jonka mukaan me kaikki olemme erilaisia. Tämä moninaisuus on inhimillisen toiminnan ehto. Ihmisistä kukaan ei ole samanlainen kuin joku toinen, joka eli tai elää tai tulee elämään (2002, 16). Corridorin prosessin erilaisuuden tasot ovat lähes lukemattomat. Näitä eivät pelkästään ole kansallisuudet, kielet, syntymämaat tai tanssikäsitukset vaan lisäksi käsitukset sukupuolesta, kasvamisesta ja dialogista nuorten ja kokeneiden tanssijoiden välissä. Yhtenä näkyvänä erona ryhmien välillä oli ikä. Viisikymmenpäisen joukon nuorimmat esiintyjät olivat alle kymmenvuotiai-

ta ruotsalaisia. Nuorista tanssijoista suomalaisilla ja islantilaisilla oli pari 17–vuotiasta tanssijaa. Norjalaisten perhekuvaelmassa oli kaksi aikuista. Tästä seikasta johtuen työryhmän tanssijoiden suhtautuminen Corridorin vaihteli leikistä työhön. Siinä missä joukon nuorimmat eivät olleet niinkään kiinnostuneet systemaattisesta harjoittelusta vaan esim. leikkimisestä laatikkomeressä, vanhimmat fokuosoituvat varsin ammattimaisesti tuotantoon. Islantilaisen ryhmän yksittäisten jäsenten tavoitteena on tanssin ammattilaisuus. Tämän yhdistelmän yhtenä poliittisena ja humanistisena tavoitteena oli nähdä pienten ja monitasoisten erilaisuuksien yhdessäolo tasa-arvoisina. Erilaisista lähtökohdista ponnistava yhteistyö sosiaalisena tapahtumana uudistaa konventioita ja rikastuttaa yksilöllisiä prosesseja. Raakalautametodilla työskennellessä annetaan yksilölliselle kehitykselle aikaa ja tilaa julkistaa omaa tanssijuuden projektia. Koreografisessa yhteistyössä projektin ammattilaiset reflektoivat omia ja kumppaneiden välisiä tanssi-, taide- ja pedagogikäsitteitä.

Corridorissa ratkaistiin erilaisuuteen liittyvät uhat ja haasteet niin, että erilaisuus nähtiin voimana yhteisessä toiminnassa. Tämän tosiseikan olemassaolo tarkoitti myös tanssiin liittyvien ideologisten erojen hyväksymistä. Mikäli jokin toimintamalli hauraudessaan tarkoitti koskemattomuutta, sen annettiin elää omalla tavallaan. Tästä osoituksena oli mm. norjalaisten kulkeminen omia ideologioita polkujaan. Arendt (2002; 30) mukaan ihminen on sosiaalinen ja poliittinen eläin, jonka toiminnan ehtona on, että ihmiset elävät yhdessä toisten ihmisten kanssa. Meidän maailman heitettyjen kesken tämä tarkoittaa perimmäältään sitä, että työ ja toiminta eivät ole vain nykyajan lyhytjännitteisen elämästarpeiden täyttämistä vaan liittyvät olennaisesti yksilön ja yhteisön elossapysymiseen. Toiminta tuo pysyvyyttä ihmisen ohikiitävään elämään ja jatkuvuutta kuolevaisuuden rinnalle. Tällaiset toiminnan periaatteet toteutuivat niissä Corridorin työpajoissa, jotka kävin pitämässä kunkin ryhmän kotimaassa. Erityisen konkreettisesti tämä todentui Kuopiossa viikon mittaisessa leirityöpajassa. Tällöin kokosimme ilmassa olevat ajatukset yhteistyön, dialogin ja leikin kautta konkreettiseksi toiminnaksi näyttämölle.

Dialogi, kuusi maata ja seitsemän koreografia

Corridorin valmisteluun liittyi 10 kuukauden mittainen työpajojen sarja. Ensimmäisenä kohteena oli Norjan Oslo (Rom for Dans) lokakuussa 2008. Kiertäminen päättyi toukokuussa 2009, jolloin paikkana oli Liettuan Kaunas ja Koreografinen koulu. Työpajojen pituudet vaihtelivat kahdesta neljään päivään, kahdesta neljään tuntiin päivässä. Näillä aikaresursseilla toimimisen ehtoina olivat raakalautametodin käyttäminen ja ns. kumppanikoreografien sitoutuminen yhteiseen prosessiin.

Tanssityöpajoissa tekeminen tukeutui voimallisesti tanssijoiden lähtötilanteeseen. Kaunasissa liettualaisten tyttöjen monivuotinen, pikkulapsesta saakka jatkunut tanssiminen rinnastui tanskalaisten Århusin poikien tilanteeseen, jossa tanssikokemusta oli muutama kuukausi. Islantilaiset tavoittelevat tanssista ammattia, ja ruotsalaiset olivat tanssia harrastavia lapsia. Suomalaisryhmän pojat tunsin jo vuosien takaa, mutta ryhmän tytöt olivat olleet työpajassa vain edellisen kauden. Oslossa käydessäni sovittiin, että heidän yksilön oman liikkeen ideologiaan perustuva malli ei sovi yhteen tanssiteknisen harjoittelun kanssa. Tästä syystä he valmistautuivat Corridorin itsenäisesti. Tämäkin versio sopi minulle ja raakalautamaailmaan mainiosti.

Teoksen taiteellisena johtajana työpajoissa tekemiäni kohtausten rakenne oli melko avoin aivan viimepäiviin asti ennen ensi-iltaa. Rakenteen näyttämölle saattamisessa tarvittiin dialogia kolmella tasolla. Ensinnäkin sitä käytiin taiteellisen johtajan ja kumppanikoreografien välillä. Tietojen ja mielipiteiden vaihto oli liukuvaa ja sovitua. Ideat lähtivät niin ryhmistä kuin taiteellisesta johdosta. Peruslähtökohtina olivat ajatus käytävästä ja muunneltavasta näyttämökuvasta, joka toteutettiin yli 300 pahvilaatikolla. Kokonaishahmon ensimmäinen versio, raakalautamalli, oli paperilla jo maaliskuussa 2009. Prosessin kannalta oli olennaista pitää yllä tilan tuntua kumppanikoreografien ympärillä, jotta heidän oma prosessinsa ei tukehtuisi. Tämän henkilökohtaisen tilan merkitys on olennainen niin koreografeille kuin yksittäisille tanssijoille. Corridorin kokonaiskesto oli 1 tunti 20 minuuttia. Teos jakaantui kumppanikoreografien kansallisiin teoksiin, joista koostui noin 2/3 kokonaiskestoista,

ja minun työpajoissa muokkaamiini osuuksiin. Tähän kolmasosaan kuuluivat ne osuudet, joissa mukana oli koko viisikymmenpäinen tanssijajoukko. Periaatteenani oli, että dialogisuus on jatkuvaa. Yhtenä osoituksena dialogisesta prosessista oli vastuun orgaaninen liikkuminen koreografien välillä. Loppuvaiheessa ei ollut merkitystä sillä kuka ohjasi ketä. Nuoret olivat valtaosaltaan omaksuneet sen, että heillä oli sanavaltaa tapahtumien kulkuun. Toisaalta koreografien toiminta sekoittui ja risteili yli maarajojen ja sukupuolien. Loppukohtauksen tekemiseen osallistui itse asiassa koreografinen tiimi, kun oma näkemykseni töksähteli ahtaaksi käyneellä näyttämöllä. Ideologisesti prosessiin liittyy se, että dialogi jatkuu edelleen vaikka ensi-ilta on jo ohitse. Tosin, jatkon konkreettiset edellytykset ovatkin toinen asia, kun ideologia kohtaa budjeteilla ja numeroilla pyörivän maailman.

Toisena dialogisuuden tasona oli työpajojen aikana tapahtuneet kohtaamiset. Työpajatyöskentely oli intensiivistä ja kestoltaan lyhyttä. Koreografina luotin voimakkaasti tanssijoiden omaan tanssijuuteen ja siihen liittyvään elämämaailmaan. Työpajoissa työstettyjen kohtausten ydinjuonena oli näyttää nuorten omaa maailmaa, fyysisyyttä ja dialogin tulosta (vrt. Anttila 2004; Toivanen & Turpeinen 2008). Liikkuminen ja tanssi olivat työpajan jälkeen yleisellä ja karkealla tasolla, mutta kumppanikoreografien työn kautta ne olivat Kuopiossa kypsiä lopulliselle työstämiselle. Dialogisuus ja tilanteessa eläminen ei ollut kaikille nuorille itsestään selvää. Joissakin työpajapalautteissa dialogisuuden korostuminen kuvailtiin hämmäntävänä kokemuksena, koska opettajan suhtautuminen oppilaaseen poikkesi totutusta. Itseni kannalta tanssijan itsenäisyys tekemisessään oli kahdella tavalla välttämätön: ensinnäkin se liittyi poliittiseen näkemykseeni tanssivan nuoren oman persoonallisuuden tukemisesta (Toivanen & Turpeinen 2008; Turpeinen 1998, 1997). Nuoren ihmisen tanssiuus voi osaltaan tukea itsen ymmärtämistä sillä matkalla, jossa tavoitellaan hyvää elämää. Toisaalta kysymys oli puhtaasti prosessin resursseista. Yhteistä aikaa oli kovin vähän ja minun on luotettava nuoriin, jotka lopulta nousevat näyttämölle.

Kolmantena dialogitasona on se taiteellis-pedagoginen tilanne, johon nuorten ja lasten kanssa työskentelevä koreografi päätyy (vrt. Löytönen 2004, Anttila 2004; Hämäläinen 2004). Poliittisena ydinkysymyksenä on se, kenen hyvää taiteellinen prosessi palvelee? Onko se tanssitaiteen, koreografien, opettajien, tapahtuman tuottajien vai lasten ja nuorten? Corridor -prosessi huipentui suuren festivaalin päätöspäivään. Katsomossa istui satamäärin yleisöä (609). Joukossa oli tanssin ja kasvatuksen asiantuntijoita, koreografeja ja kriitikoita sekä festivaalin johtoa. Media kysyi ja kirjoitti. Tanssivan lapsen asema ja tehtävä tämän kaiken keskellä vaatii kriittistä katsetta. Koreografit tavoittelevat työllään jotakin. Teemat, työryhmä ja resurssit antavat työlle raamit. Lavalla ovat lopulta prosessiin osallistuneet lapset, jotka enemmän tai vähemmän julkaisevat omaa tanssijuuttaan. Arvioidessamme sitä, että kuinka paljon tätä omaa, persoonallista, tulee näkyväksi, huomioimme myös vallankäyttöä, diskursseja ja edellä ollutta kysymystä hyvästä. Corridorin luoman maiseman moninaisuus ei aukea yhdellä katsomiskerralla. Prosessin kokonaan läpikäyneenä tietää enemmän, mutta kärsii tavallaan likinäköisyydestä eli on osittain sokea. Näiden kahden tason avaamiseen ja niiden väliin tarjoan kehää tai paremminkin spiraalaa, kattoatmosfääriin tukeutuvaa taiteellisen oppimisen ajatusta, jota raakalautametodi käyttää (vrt. Kolb 1984, Sava 1993, 1998, Turpeinen 2008). Kattoatmosfäärillä tarkoitan tekemisen, toiminnan ja yhdessäolon ilmapiiiriä, joka pyritään luomaan yhteistyölle ja oppimiselle suotuisaksi. Positiiviseen kattoatmosfääriin kuuluu toimintaa, jossa parhaimmillaan dialogisuus toimii, yksilöiden oman tilan kunnioitus ja sen käyttömahdollisuus toteutuu sekä risteävät näkemykset eivät johda tekemisen tyrehtymiseen. Yksinkertaisesti puhutaan tekemisen ideaalisesta tilasta, jossa on hyvä olla.

Raakalautametodin lähtökohdana on toiminta, kompleksinen dynaamisuus, jossa yksilön tulkinnat, tässä tapauksessa Corridorin raameissa, tulevat näkyviksi. Katsoja silmissä tämä näyttää eräänlaisena persoonallisena rosoisuutena. Koreografien valtaa (ks. esim. Hämäläinen 2004) tämä kaventaa, koska perinteisestä asetelmasta poiketen valta siirtyy koreografien sormista prosessiin. Väljän, kompleksisen toiminnan mahdollistama persoonallinen tulkinta ja sille annettu tila pyrkii avaamaan väylän flow-kokemuksiin (ks. Csikszentmihalyi 1997). Tähän parivaljaksoon, toiminta ja flow, raakalautakoreografia tukeutuu dialogin kanssa. Tavoitteenaan sillä on Corridorin kaltainen yhteistyö. Konkreettisena esimerkkinä Corridorissa oli työpajani Ruotsissa Göteborg-

gissa (Möln dahls Kulturskola), jossa sama liikemateriaali, samaan äänimaisemaan sai aivan erilaisen tulkinnan tyttöjen ja poikien välillä. Ymmärryksen kannalta tämän asian huomioiminen on raakalautaprosessin osa: tekemistä esitellään, tuodaan näkyväksi ja sitä reflektoidaan, siitä puhutaan, verbalisoidaan. Yhteisen prosessin sisällä olevat yksilön prosessit tulevat näkyviksi julkistamisen, yhteisen toiminnan ja esiintymisen kautta. Tällöin taas avautuu tila kompleksiselle dynaamisuudelle ja väylä flow-kokemuksiin. Tilojen avautuminen koskee oppimis- ja toimintaprosessin osallisia. Kaikki osalliset oppivat: niin tanssivat nuoret kuin koreografitkin.

300 pahvilaatikkoa

Corridorin mosaiikkimaisuus asetti visuaaliselle näyttämöllepanolle haasteita. Yksikertaisin lähtökohta olisi ollut tyhjä näyttämö ja ei ollenkaan rekvisiittaa. Lähdimme kuitenkin dynaamisesta ratkaisusta, joka ei poissulkenut tyhjää näyttämöä, mutta antoi mahdollisuuden lähes mihin vain. Päätimme käyttää 300 pahvilaatikkoa.

1990-luvulla tehdessäni työtä Vantaan Tanssiopistossa tanssivien poikien kanssa havaitsin muutamien poikien puhuvan ”virtuaalimaasta”. Tietokonepelin aikakautena tämä ei ensin tuntunut mitenkään omituiselta, mutta käytäväkeskusteluissa havahtui kommenttiin, jossa todettiin ”virtuaalimaan” olevan vaarassa. Se pitää purkaa. Päässäni jyskytti: miten virtuaalisen maan voi purkaa? Pojat veivät minut opiston naapurissa asuvan pojan kotitalon maapohjaiseen kellariin. Kellari oli täytetty pahvilaatikoilla, joista oli rakenneltu käytäviä ja huoneita. ”Virtuaalimaa” eli koko ajan käyttäjiensä mukana. Se muuttui, kasvoi ja rakentui ajan kuluessa. Lopulta sen kohtaloksi tuli palotarkastaja, jonka totesi laatikkomaailman paloturvallisuuden kannalta vaaralliseksi.

Vuonna 2000 Vantaalla tuli ensi-iltaan tanssiteatteriteos True Stories – faktaa ja fiktiota (kor. Turpeinen ja Velder). Tässä teoksessa hyödynnettiin ”virtuaalimaan” rakennetta, jossa tilanteen mukaan fyysinen näyttämökuva muokkautuu. Esittelin ideaa kesällä 2008 Kuopiossa vierailleille kumppanikoreografeille. Liikkuvat elementit otettiin hyvin vastaan juuri monipuolisten mahdollisuuksiensa takia. Kumppanikoreografeille tämä antoi mahdollisuuksia muokata näyttämökuvaa kansallisen lähtökohdan mukaan. Tuotannollisesti ratkaisu oli edullinen ja kevyt.

Yksinkertaisena ratkaisuna laatikot olivat toisaalta olennainen osa Corridorin mosaiikkimaista rakennetta. Ne herättivät lapsissa halun leikkiä: rakentaa ja purkaa. Kuopion viimeistelyleirin aikana laatikoiden kanssa työskentely oli osa yhteispeliä. 300 laatikkoa ei liiku helposti ilman, että kaikki osallistuvat toimintaan. Laatikoilla ei ollut vapaa-aikaa. Niillä rakenneltiin myös harjoitusten ulkopuolella. Metaforana rakentumisen ja purkautumisen teemat näkyivät teoksessa liimana kohtausten välissä, jolloin siirrytään käytävällä huoneesta toiseen. Teos oli tavallaan jatkuvaan konstruktion tilassa. Laatikoiden dynaamisuudella oli yhteys ruotsalaisten Lager, lager? -kohtaukseen, jossa pienet lapset leikkivät varastossa. Islantilaiset tanssijat murehtivat maansa ajan-kohtaista taloudellista tilaa: muuttolaatikko viittaa nuorten lähtöön satujen saarelta. Tanskalaiset pojat nousevat kaoottisesta laatikkokasasta kurkottamaan korkeuksiin. Laatikoiden merkitys Corridorissa oli enemmän kuin konkreettinen ja visuaalinen osa teosta. Ne synnyttivät omalta osaltaan toimintaa, joka toimi siltana näiden lasten ja nuorten olemiseen yhteisessä prosessissa, elämän rakennusprojektissa.

Corridor - kulttuurinen mosaiikki käytävällä

Pääkoreografi: Isto Turpeinen (Helsinki, Suomi)

Kumppanikoreografit: Veera Suvalo Grimberg (Göteborg, Ruotsi), Caroline Wahlström ja Camilla Myhre (Oslo, Norja), Kristoffer Louis Andrup Pedersen (Århus, Tanska), Lára Stefánsdóttir (Reykjavik, Islanti) ja Giedre Subotinaite (Vilna, Liettua)

Tuotanto: Tanssin Tiedotuskeskus, Kuopio Tanssii ja Soi

<http://www.kuopiodancefestival.fi>

<http://www.kedja.net>

Lähteet

- Anttila, E. 2004. *Dance Learning as Practice of Freedom*. Teoksessa Rouhiainen, L., Anttila, E., Hämäläinen, S., Löytönen, T. (toim.) *The Same Difference? Ethical and Political Perspectives on Dance*. Helsinki: Teak Acta Scenica 17.
- Arendt, H. 2002. *Vita Aktiva. Ihmisenä olemisen ehdot*. Jyväskylä: Vastapaino.
- Csikszentmihalyi, M. 1997. *Finding flow. The psychology of engagement with everyday life*. New York; Basic Books.
- Hämäläinen, S. 2004. *Ethical Issues of Evaluation and Feedback in a Dance Class*. Teoksessa Rouhiainen, L., Anttila, E., Hämäläinen, S., Löytönen, T. (toim.) Helsinki: Teak Acta Scenica 17.
- Kolb, D. 1984. *Experiential Learning. Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall Englewood Cliffs, N.J.
- Löytönen, T. 2004. *Art, Emotion and Morals in the Everyday Life of a Dance School*. Teoksessa Rouhiainen, L., Anttila, E., Hämäläinen, S., Löytönen, T. (toim.) Helsinki: Teak Acta Scenica 17.
- Sava, I. 1993. *Taiteellinen oppimisprosessi*. Teoksessa Porna, I. & Väyrynen, P. (toim.) *Taiteen perusopetuksen käsikirja*. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.
- Sava, I. 1998. *Taiteen sekä taidekasvatuksen mahdollisuudet ja tehtävät monikulttuurisessa koulussa*. Teoksessa Sava (toim.) *Taikomo. Taidekasvatus monikulttuurisessa koulussa*. Helsinki: Helsingin kaupungin opetusviraston julkaisusarja A 13:1998
- Toivanen, T. & Turpeinen, T. 2008. *Murrosikäiset murrosikää tutkimassa teatterin ja tanssin keinoin*. Teoksessa Karppinen, S., Ruokonen, I. ja Uusikylä, K. (toim.) 2008. *Nuoret ja taide – ilolla ja innolla, uhmalla ja uholla*. Kirjoituksia murrosikäisten taito- ja taidekasvatuksesta. Anjalankoski: Finn Lectura.
- Turpeinen, I. 1997. *Poikia, taikarumpuja ja bokeneita Raatikon tanssikoulussa*. Teoksessa Sarje, A. (toim.) 1997. *Näkökulmia tanssin opettamiseen, suomalaisten tanssitaiteilijoiden ja tanssin tutkijoiden kirjoituksia* 1997. Helsinki: Opetusministeriö, kulttuuriosasto & Turun taiteen ja viestinnän oppilaitos, s. 8 – 16.
- Turpeinen, I. 1998. *Suuri kohtaaminen*. Teoksessa Ranta-Meyer, T. & Kaikkonen, M. (toim.) *Lahjakkuus lentoon*. Helsinki: Sibelius-Akatemian koulutuskeskus, s. 55 – 62.

BIOGRAFI

Isto Turpeinen (MA in Dance) is a dance researcher, pedagogue, choreographer and producer. His special field of expertise is boys' dance education. He is currently conducting doctoral studies at the Performing Arts Research Centre of the Theatre Academy Helsinki, Finland. Turpeinen has worked as the artistic director (1994 – 1999, 2001 – 2005) and as the deputy principal (2006 – 2008) of Vantaa Dance Institute. He was awarded with The State Prize for Childrens' Culture in 2002.

isto.turpeinen@teak.fi

Isto Turpeinen
Finland